



βήθη και ωλιόση με την χαρμαπάναν του.

‘Ο μπαρούτι Πούτης έγέλασε πικρώς προς τόν θρηστικόν ύπαι-  
νομόν.

— Σ’ έγελάστηκες, απήντησεν· έγω ζόττιας δέν κλέφτω ούτε  
λοποδύτης είμαι· έγω πηγαίνω στόν Πειραιά ν’ άκούσω ‘Ανάστοι  
στόν ‘Αγιο Σπυρίδωνα.

‘Ο χωρικός εκόγχασε.

— Στόν Πειραιά! Στόν άϊ—Σπυρίδωνα; κ’ από πού έρχεσαι;

— ‘Αφ’ τήν ‘Αθήνα.

— ‘Απ’ τήν ‘Αθήνα; Και δέν έχει εκεί εκκλησίαις, ν’ άκούσης  
‘Ανάστασι;

— ‘Έχει εκκλησίαις, μα έγω τό έχω τάξιμο, απήντησεν ο μπαρού-  
τι—Πούτης.

‘Ο χωρικός έσωτήσε προς στιγμήν. Είτα επανέλαβε.

— Νά φραριστάς, καθιμένα...

Και τότε μόνον καταβήθαυ την σκανδιάλην και όρθωσε τό όπλον  
πρός τόν όμων του.

— Νά φραριστάς, καθιμένα, τήν ήμέραν ποú ξημερώνει αύριο  
είδε μη, δέν τόχα για τίποτε νά σ’ εξαλλάσω δώ χάμου.. Τράβα  
τόρα!

‘Ο γέρον χωρικός ειχεν έγερθή και ήτοιμάζετο ν’ απέλθη,  
άλλά δέν ήδυνήθη να μη δώση τελευταίαν απάντησιν.

— Κάνεις άδικα και συκοφανείας νάσω ποú με προσβάλλης,  
είπε. Σ’ εύχαριστώ ποú δέ με έτοιφέρισες, αλλά πόν βα μ’ ένε ...  
δέν κρίνης καλά να με παίονης για κλέφτη. Έγω είμαι διαβήτης  
κ’ έπιγίνανα, σου λέω στόν Πειραιά.

— ‘Έλα, σόλια, σόλια τόρα, ρέ... Και ο χωρικός στρέψας τήν  
ράχιν εισήλθεν άνατολικώς διά τής θύρας του περιβόλου κ’ έγινε  
άφαντος.

‘Ο γέρον φίλος μου έξηκολούθησεν τόν δρόμον του.

Τό συμβεβηκός τοúτο δέν ήμυδιόν τον μπαρούτι—Πούτης να έξα-  
κολούθη και έτος τήν εύσεβή του συνήθειαν, να καταβήαην πεζός  
εις Πειραιά, να προσέχραται εις τόν ‘Αγιον Σπυρίδωνα, και να κή-  
νη Πάσχα ομοίωτα.

‘Εφέτος τό μισοακόμιστον μου έπρότεινε, άν ήθελα, να τόν  
συνδοσίω εις τήν προσκίνησιν του καιτήν. Θα προσέχω-  
ρον δέ εις τήν επαύθειαν του, άν από πολλών έτών δέν είχα τήν  
συνήθειαν να έορτάζω, εκτός του, ‘Αστος τό άγιον Πάσχα.

|| Α. Παπαδιαμάντης

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

Μην κολαρίζετε ποτέ τά λινά άπόρροχού σας όταν πρόκειται  
να τ’ άρπαστε άμεταχειρίστα για πολύ καιρό, γιατί όχι μόνον θα  
τά βρήτε τσαζιμένα, αλλά άν μείνουν κλεισμένα πολλούς μήνας  
θα σαλιόνουν άσφαλός. Προτιμώτερον είναι άφού τά πλύνετε και τά  
στεγνωσετε, να τά διπλώσετε χωρίς κόλαν. Σας συμβουλεύουμε  
μάλιστα να τά τυλίξετε με κλωύ χαρτί. Το κλωύ χαρτί τά προ-  
φιλίσσει από τού να χιτρινώσουν εκ της πολικαιρίας.

‘Όταν θέλετε να χούψετε, τά γουναριά σας και τά μάλλινα σας  
ένδνματα, βυθίσατε καλά πανιά εις παραινγήν, βάλετέ τα στό  
βάθος του σωραριού ή του κρητιού και επ’ αυτών απλώσατε έφη-  
μερίδας. Τοποθετήσατε επί των έφημεριών τά ένδνμάτια σας και  
δέν θα τό έπωκεφθή ο σκόρος.

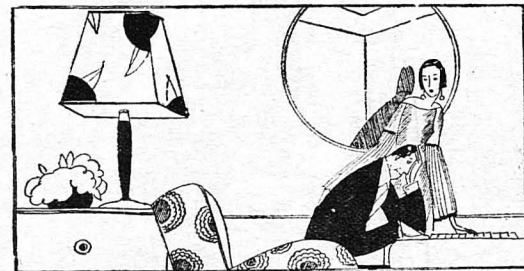
Γιά να υδιατηρήσετε τό κρέας φρεσκο πλύνάτε τό με νερό και με  
ξείδι και σχιζε επ’ αύτo μικρή ποσότητα φυλοχομένην κρεμμυ-  
διού. Το κρέας θα διατηρηθή φρεσκοζώτον και εις τήν πλέον θερ-  
μοτέρην εποχήν. ‘Όταν θα τό μαγειρεύατε καθαρώνεται τό από  
τά κρεμμύδια και πλύνάτε τό ένα χέρι με κρύο νερό.

Γιά να άνοιξετε ένα μπαρούτι που σ’ ασ’ στενεύει, βρέξατε ένα  
πανι εις πολύ ζεστό νερό και τοποθετήσατέ τό εις τό μέρος που  
σας ένοχλεί· όταν τό πανι χνούσει ξαναβρέξατέ τό εις τό ζεστό  
νερό. Κάμπετε τό αύτό πέντε ή έξη φορές. ‘Υστερα φορέσατε τό πα-  
ρούτι και θα ιδήτε ότι έχει απάλνει και δέν σας στενεύει πλέον.

Γιά να κάμπετε καινούργια, τά καλά δερμάτινα μαύρα γάντια,  
άνοίξατε εις τσας σούπτης, σκούρι τό αύγου, γάλα και μαύρο  
μελίαν. Φορέσατε τό γάντι και με τό άλλο χέρι τρίψτε τό έλαφρά με  
ένα κομμάτι μαλακιάς φανέλλας.

‘Αν έχετε πολλές μπιγες στην κρεββατοκάμαρά σας και σας  
ένοχλούν, μουσάψετε ένα σφυρη-  
γάρι σε λάδι λεβάντας και κρεμά-  
στε τό στην ύψηλότερη γωνία του  
κρεββατιού. Η μπιγες μη ανεχό-  
μενες τήν όσμή της λεβάντας θα  
άπομακρυνθούν και θα σας άφί-  
σούν ήσυχο.

Η οικοδόσποινα



ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΣΤΙΧΟΥΣ

Ο ΒΟΡΡΗΑΣ

‘Εξεκίνησε μεσάνυχτα ο ήρμας ο Βορρηάς από τό μαζουνό του  
βασίλειο. Η ήρμισσα ή μάνα του σελώνει τάλόγ του ντέρια και  
βούνα κρεμει στού άλόγον του τή σέλα· χωρή βίτα του περ-  
νάει στό άντρωσιωμόν χέρι. Και τήν ώρα που βορβολά ο άσπρος  
καβαλλάρης τή ράχη του χιονισμένου βουνού ή ήρμισσα ξυμοκλει  
πίσω του τάνεροτόδαρα λαγονιά.

Βουνά και λόγγους περνάει ο άσπρος καβαλλάρης. Τά δένδρα  
τρίζουν και λυγίζονται στο πέρασμά του· τά ρουθούνια του άλόγου  
τον σκοροπών φαρμακομένη πύχη στους νέους άνθους και τά  
χλωρά φύτρα. Φυσάει τό βαρύ βούνανο και τάγριμα τρυτώνουν  
στης μονιές τους· χτυπάει τά χουσά του ντέρια και χορεύουν τά  
στοιχεία του λόγγου μες στά σκατιάδια και όταν σαλένει τή μαζού-  
βολα στην πέτρα. Βουνά και λόγγους περνάει ο άσπρος καβαλλάρης.

Χώρες και χωριά διαβαίνει ο άσπρος καβαλλάρης. Στο παραθύρι  
της Πεντάμορφης χτυπάει τά χουσά του ντέρια. Κ’ ή Πεντάμορφη  
όνειρεύεται και παραμυλι: ‘Ερχονται οί ξεφαντωτάδες και χτυπούν  
τά ντέρια τους και τραγουδούν τή νύφη. Κ’ έγω είμαι ή Νύφη  
ή Πεντάμορφη κ’ είναι ο γαμπρός τόλόξανθο καλληγιάρι, ήγα  
παιδί και ήρμισσας καμάρι. ‘Ανοίστε διαλάτατε πόρτες να μπουν  
οί καλεσμένοι, να μπουν οί ξεφαντωτάδες στη χαρά της Πεντά-  
μορφης...

Χώρες και χωριά διαβαίνει ο άσπρος καβαλλάρης. Στο παρ-  
θύρι της χαροκαμένης φυσάει τό στριγγό βούνανο. Και ή χαροκα-  
μένη λαριάζεται στόν ύπνο της και κλαίει: ‘Όμιε! ο καλός μου  
βορρηάει και δέρνεται, όμιε ο καλός μου ζητάει τήν άγκαλιά μου.  
Χρόνια ξενητεμένος ο άμοιος, χρόνια τά ματάκια του κλεισμένα  
στη μάθη γή. ‘Ανοίστε παραθύρια ονεβρωμένα, άνοίστε πόρτες  
διπλομανταλωμένες. ‘Ερχεται ο καλός μου από τή ξηνητεία, και  
βορρηάει για τήν άγάπη μου. Ζωνταός ή πεθαμένος άνοίστε ναμήν  
ο καλός μου κ’ ο άφέντης μου.

Χώρες και χωριά διαβαίνει ο άσπρος καβαλλάρης. Στο άπόμειρο  
καλβί τό πηγμένο στούς βάτλους, στο άπόμειρο τό παραθύρι του  
Φορηά βασταίει του άλόγου του τά χέ-  
μα. Δίνει βιτωιά στα λαγονιά του, και  
τά λαγονιά οδραλίζουν στο σκατιάδι.  
Συπνάει ο φορηάς και τρέμα σάν τό  
φυλοκαλάμο: Τόν έβαλα βαθειά στη  
γή, βαθειά έσκαφα τό ματομένο χόμα.  
Βαρύ κοτρών κήλησα στα στήθια του τά  
λαβωμένα και τό χορτάρι φήτρωσε δασύ  
άπάνω από τήν άμαρτία μου. Βαθειά  
έσκαφα τό χόμα. Μα όμιε τό αμα του  
άθώου ξυπνάει στα βαθειά μεσάνυχτα  
και τό ουθλιασμα της κατάρας κνηνητά  
τόν ύπνο μου. Βασταίτε πόρτες με τίς  
διπλές άμπάρες, βασταίτε παραθύρια με  
τά σιδερένια μάνταλα... ‘Ημαρτον, κό-  
μιε, ήμαρτον.

Χώρες και χωριά διαβαίνει ο άσπρος καβαλλάρης. Μες στο  
βαθύ τό όμιαν στέκεται όρθός ο πήγος μου. Στού πήγους τό  
παράθυρο βασταίει του άλόγου του τά χέμα. Χτυπάει τά ντέρια  
τά χουσά μες στα μεσάνυχτα και τό στριγγό τό βούνανο φυσάει.  
Δίνει βιτωιά στα λαγονιά του και τά λαγονιά οδραλίζουν ματο-  
μένα. «Όμιε! Οί μαθροι ξεφαντωτάδες δέρνουν τήν ποτα μου.  
Όμιε! ή καλή του παλιού καιρού μορολογία στο παραθύρι μου.  
Τήν έβαλα βαθειά στη γή, βαθειά έσκαφα τό χόμα κ’ άπάνω στη  
λαβωμένη τήν καρδιά εκύλησα βαρύ κοτρών. Τής λρημονιάς τό  
ζόστο φήτρωσε δασύ άπάνω από τήν άμαρτία μου. Όμιε τό αμα  
της άγάπης ξυπνάει στα βαθειά μεσάνυχτα. ‘Η κατάρα δέρνει τά  
παραθύρια μου. Βασταίτε πόρτες διπλομανταλωμένες... Κόμιε, έλέ-  
μιε με...

Μεσάνυχτα ξεκίνησεν ο ήρμας ο Βορρηάς από τό μαζουνό του  
βασίλειο. Περνάει βουνά και λόγγους, χώρες και χωριά. Τά δένδρα  
τρίζουν και λυγίζονται στο πέρασμά του. Τά ρουθούνια του άλόγου  
τον σκοροπών φαρμακομένη πύχη στους νέους άνθους και τά χλω-  
ρά φύτρα. Φυσάει τό στριγγό του βούνανο και τάγριμα κρηφον-  
ται στις μονιές τους, χτυπάει τά χουσά του ντέρια και τά στοιχία  
του λόγγου χορεύουν στα σκατιάδια.

Παύλος Νιρβάνης

